

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2015

Vyhlásené: 21.08.2015

Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.2015

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

200

VYHLÁŠKA

Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky

z 8. júna 2015

o trhacích prácach

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky podľa § 87 ods. 1 písm. b), c) a f) zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon") ustanovuje:

§ 1

Predmet vyhlášky

Táto vyhláška upravuje

- a) podrobnosti o návode na používanie výbušnín, výbušných predmetov a pomôcok na použitie výbušnín do podzemia,
- b) podrobnosti o evidencii výbušnín a výbušných predmetov používaných pri trhacích prácach,
- c) podmienky používania výbušnín na trhacie práce,
- d) podmienky vykonávania trhacích prác.

§ 2

Základné pojmy

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

- a) vývrtom vrt zhotovený na trhacie práce alebo iný priestor zhotovený vypaľovaním, vytváraním skliepkov alebo zabudovaním rúrok pre trhacie práce s výnimkou vrtov vrtného a geofyzikálneho prieskumu a vrtov na ťažbu ropy a zemného plynu,
- b) náložou množstvo trhaviny umiestnenej na jednom mieste pripravenej na odstrel,
- c) celkovou náložou súčet hmotností všetkých náloží pripravených na súčasné odpálenie,
- d) medzerovou náložou nálož so vzduchovými medzerami alebo medzerami vyplnenými dištančnými vložkami medzi jej jednotlivými časťami v tom istom vývrte, pričom musí byť zabezpečený prenos detonácie,
- e) delenou náložou nálož s medzerami vyplnenými upchávkovým materiálom tak, aby nedošlo k prenosu detonácie a k ovplyvneniu výbušninárskych vlastností použitých výbušnín,
- f) náložkou najmenšie zabalené množstvo trhaviny dodávané výrobcom,
- g) roznetnou náložkou náložka trhaviny adjustovaná roznetcovadlom,

- h) výbušným prostredím prostredie, kde pri obvyklých podmienkach nemožno vylúčiť nahromadenie výbušnej zmesi plynov, pár alebo prachov,
- i) pomocníkom strelmajstra osoba s odbornou spôsobilosťou na práce s výbušninami, výbušnými predmetmi a muníciou podľa § 26 ods. 2 písm. a) zákona a pracujúca pod dohľadom strelmajstra,
- j) vrstvou uhlia z hľadiska priblíženia sa skalnej trhaviny vrstva uhlia s hrúbkou 1 cm a viac,
- k) horninou prestúpenou trhlinami hornina, v ktorej sa vyskytujú také trhliny, ktoré sú komunikáciami metánu do priestoru banského diela,
- l) fúkačom mimoriadne a intenzívne uvoľňovanie metánu z uhoľného masívu alebo zo sprievodnej horniny; za mimoriadne a intenzívne uvoľňovanie sa považuje taký výstup metánu, ktorého hodnota pri meraní prekročí povolenú koncentráciu, a keď nemožno tomuto uvoľňovaniu zamedziť utesnením miesta výstupu,
- m) dovrchným dielom banské dielo razené v úseku dlhšom ako 25 m so stúpaním väčším ako 1:10 a prestáva sa považovať za dovrchné dielo, ak sa ďalej razí v úseku dlhšom ako 25 m a so stúpaním menším ako 1:10,
- n) uvoľňovaním výstuže rozrušovanie horniny na mieste styku výstuže s horninou s použitím výbušnín,
- o) odľahčovacím vrtom vrt s priemerom 80 až 200 mm slúžiaci na vytvorenie zóny zníženého napätia pred banským dielom,
- p) otrasovými trhacími prácami trhacie práce, ktorých účelom je vyvolať seizmický účinok, následkom ktorého sa presunie miesto zvýšeného napätia do bezpečnej vzdialenosti v predpolí banského diela, alebo sa vyvolá prietrž hornín a plynov v čase, keď sú osoby na bezpečnom mieste chránení pred účinkami prietrže,
- q) horúcou prevádzkou prevádzka, v ktorej sa tepelne spracúvajú suroviny a materiály a trhacie práce sa vykonávajú v horúcom prostredí,
- r) horúcim prostredím prostredie, v ktorom je teplota vyššia ako najvyššia určená teplota teplotne najcitlivejšej výbušniny použitej v tomto prostredí,
- s) manipulačným časom čas potrebný na zahriatie nálože vo vývrte na 80 % teploty samovolnej detonácie teplotne najcitlivejšej použitej výbušniny,
- t) úpravou materiálov výbuchom tvarovanie, plátovanie, lisovanie alebo iná úprava kovov a iných materiálov s použitím výbušnín,
- u) strelišťom miesto, kde sa vykonávajú trhacie práce pri úprave materiálov výbuchom.

§ 3

Návod na používanie výbušnín, výbušných predmetov a pomôcok na používanie výbušnín v podzemí

(1) Návod na používanie výbušnín a výbušných predmetov v podzemí obsahuje:

- a) zásady bezpečnej a správnej manipulácie s výbušninou a výbušným predmetom,
- b) okruh pracovísk, pre ktoré je výbušnina a výbušný predmet určený,
- c) druhy materiálov a hornín, v ktorých sa nesmie použiť, druhy materiálov a hornín, v ktorých je vhodné použiť výbušninu a výbušný predmet,
- d) druh náloží, dovoľené spôsoby adjustácie a nabíjania,
- e) odporúčaný druh roznetu alebo iniciácie,
- f) najmenší dovoľený priemer vývrту,

- g) podmienky skladovania a prepravy,
- h) spotrebnú dobu a záručnú dobu,
- i) delenie náložiek, odolnosť proti vode, odolnosť proti vysokým a nízkym teplotám pri použití, teplotu samovoľnej detonácie,
- j) zariadenie na prepravu a uskladňovanie,
- k) stupeň odolnosti a medznú nálož,
- l) hygienické opatrenia,
- m) spôsob ničenia a likvidácie zlyhaviek.

(2) Návod na používanie pomôcok na používanie výbušnín v podzemí obsahuje:

- a) opis výrobku a jeho funkcie,
- b) okruh pracovísk a druh prostredia, pre ktoré je pomôcka určená,
- c) účel, na ktorý má byť používaná,
- d) najnižšie a najvyššie prevádzkové hodnoty,
- e) spôsob a početnosť údržby a kontrol,
- f) kvalifikáciu osôb pre údržbu a kontrolu,
- g) nastavovacie hodnoty,
- h) dovolené úkony a neprípustné úkony,
- i) podmienky pre manipuláciu, prepravu a uskladňovanie,
- j) trvalé teplotné a vlhkosťové podmienky pri uskladnení a pri prevádzke,
- k) hygienickú ochranu práce,
- l) spôsob balenia,
- m) spotrebnú dobu, záručnú dobu a predpokladanú životnosť.

(3) Ak sa v odsekoch 1 a 2 vyžadujú číselné hodnoty, uvádzajú sa ako výrobcom zaručené po celú dobu používania a na určený spôsob používania.

§ 4

Evidencia výbušnín a výbušných predmetov používaných pri trhacích prácach

(1) Evidencia uskladňovaných výbušnín a výbušných predmetov používaných pri trhacích prácach sa vedie oddelene od evidencie výbušnín a výbušných predmetov odobratých na spotrebu, a to na evidenčných záznamoch.

(2) Evidenčné záznamy spolu s ďalšími dokladmi, ktoré sa týkajú evidencie výbušnín a výbušných predmetov používaných pri trhacích prácach, musia byť k dispozícii kontrolným orgánom.

(3) Zápisy v evidenčných záznamoch vyhotovuje a za ich správnosť zodpovedá pri trhacích prácach malého rozsahu strelmajster, pri trhacích prácach veľkého rozsahu technický vedúci odstrelov.

(4) Zápis v evidenčných záznamoch podpisuje ten, kto zápis vyhotovil.

(5) Správnosť zápisu o spotrebe výbušnín a výbušných predmetov používaných pri trhacích prácach potvrdzuje podpisom vedúci pracoviska alebo pomocník strelmajstra, a to najneskôr pred vykonaním odpalu.

(6) O ničení chybných výbušnín a výbušných predmetov používaných pri trhacích prácach vyhotoví strelmajster alebo technický vedúci odstrelov zápisnicu, v ktorej uvedie dátum, dôvod a spôsob ničenia výbušnín a výbušných predmetov, ich druh a množstvo, spotrebu výbušnín a výbušných predmetov použitých na roznet, výsledok ničenia a mimoriadne udalosti. Správnosť údajov v zápisnici potvrdzuje pomocník strelmajstra alebo iná prítomná osoba. Zápisnica tvorí súčasť evidencie výbušnín a výbušných predmetov používaných pri trhacích prácach.

(7) V evidenčných záznamoch sa údaje nevymazávajú ani neprepisujú. Chybne zapísané hodnoty sa preškrtnú tak, aby zostali čitateľné; správne hodnoty sa zapíšu do nového riadka.

(8) Zápisy v evidenčných záznamoch sa najmenej raz za tri mesiace a po zapísaní posledného zápisu súčtovo uzavrú, skontrolujú a porovnajú so skutočným stavom.

(9) Výbušniny a výbušné predmety nespotrebované pri trhacích prácach vráti strelmajster do skladu výbušnín alebo ich môže odovzdať inému strelmajstrovi tej istej oprávnenej osoby; odovzdanie zapíšu strelmajstri v evidenčných záznamoch s uvedením dátumu odovzdania, množstva výbušnín a výbušných predmetov na použitie pri trhacích prácach podľa druhu, mien a podpisov odovzdávajúceho a preberajúceho strelmajstra.

(10) Ak sa zistí, že evidenčné záznamy a doklady nie sú riadne vedené alebo nesúhlasia so skutočným stavom, je potrebné to bezodkladne oznámiť oprávnenej osobe.

Dokumentácia trhacích prác

§ 5

(1) Textová časť technologického postupu trhacích prác obsahuje:

- a) odôvodnenie účelu použitia trhacích prác,
- b) právomoc a zodpovednosť osôb zúčastnených na trhacích prácach,
- c) vymedzenie výbušnín a výbušných predmetov povolených na trhacie práce,
- d) vymedzenie pomôcok povolených na trhacie práce,
- e) určenie technológie trhacích prác a obmedzujúce podmienky odstreľu,
- f) spôsob ochrany okolia pred účinkami odstreľu, zabezpečenie objektov, strojného a elektrického zariadenia ohrozeného trhacími prácami,
- g) potrebný počet osôb na výkon trhacích prác vrátane strelmajstrov,
- h) situáciu miesta odstreľu a jeho najbližšieho okolia s vymedzením manipulačného priestoru a bezpečnostného okruhu, spôsob a čas ich vypratania a uzavretia,
- i) prostriedky na vyhlasovanie výstražných signálov a núdzového signálu a spôsob ich vyhlasovania,
- j) určenie čakacej doby po odstrele,
- k) zásady určenia úkrytov osôb a určenie miesta odpalu,
- l) rozmiestnenie, veľkosť a spôsob tesnenia náloží,
- m) spôsob roznetu a povolené odchýlky medzi nameraným a vypočítaným odporom roznetného okruhu alebo parametre neelektrického roznetu,
- n) podmienky na delenie náložiek trhavín, spúšťanie náložiek, keď je vo vývrte roznetná náložka,
- o) opatrenia pri zlyhavke vrátane spôsobu jej likvidácie,

- p) používanie viacerých roznetných náložiek v náloží a adjustáciu roznetnej náložky niekoľkými rozniecovadlami,
- q) výpočet seizmických účinkov trhacích prác na okolie a určenie bezpečnej vzdialenosti.

(2) Grafická časť technologického postupu trhacích prác vo vhodnej mierke obsahuje:

- a) vyznačenie miesta výkonu trhacích prác,
- b) vyznačenie manipulačného priestoru a bezpečnostného okruhu,
- c) vyznačenie miesta odpalu - stanovište strelmajstra,
- d) vyznačenie stanovišť hliadok,
- e) vrtnú schému,
- f) konštrukciu náložie.

§ 6

(1) Technická správa technického projektu odstrelu obsahuje:

- a) účel použitia trhacích prác a odôvodnenie projektového riešenia,
- b) právomoc a zodpovednosť osôb zúčastnených na trhacích prácach,
- c) výpočet veľkosti náloží,
- d) výpočet istoty roznetu a schému roznetného vedenia, technologický postup trhacích prác,
- e) určenie bezpečnostného okruhu, spôsob a čas jeho vypratania a uzavretia,
- f) určenie manipulačného priestoru,
- g) určenie čakacej doby po odstrele,
- h) identifikáciu nežiaducich vplyvov vedľajších účinkov trhacích prác, najmä impulzného hluku na okolie,
- i) výpočet predpokladaných seizmických účinkov,
- j) opatrenia na zaistenie bezpečnosti pri odstrele; pri podzemných pracoviskách vplyv trhacích prác na vetranie s návrhom opatrení,
- k) opatrenia pri zlyhavke vrátane spôsobu jej likvidácie.

(2) Grafická časť technického projektu odstrelu vo vhodnej mierke obsahuje:

- a) vyznačenie miesta výkonu trhacích prác,
- b) vyznačenie manipulačného priestoru a bezpečnostného okruhu,
- c) vyznačenie miesta odpalu - stanovište strelmajstra,
- d) vyznačenie stanovišť hliadok,
- e) vrtnú schému,
- f) konštrukciu náložie.

§ 7

Bezpečnostný okruh a manipulačný priestor

(1) Pri trhacích prácach musí byť určený bezpečnostný okruh a manipulačný priestor.

(2) Bezpečnostný okruh musí byť zabezpečený hliadkami alebo iným vhodným spôsobom tak, aby sa zabránilo vstupu nezúčastnených osôb pri trhacích prácach.